

KANALI DISTRIBUCIJE U OSIGURANJU U USLOVIMA GLOBALIZACIJE I TRANZICIJE OSIGURAVAJUĆIH INDUSTRIJA U REGIONU

**Dragan Lazareski
Euromak broker - Makedonija**

UVOD

- **MOTIVACIJA** za istraživanje – praktični problemi koji se javljaju u toku sprovođenja biznisa u Makedoniji
- **CILJ** istraživanja – lociranje aktivnog stadiuma organizacionih forma distributivnih kanala determinisani u pojedinim legislativama

UVOD

- **REGION** za istraživanje (abeceda) – Fed BiH, R.Hrvatska, R.Makedonija, R.Slovenija, Fed SiCG;
- **BAZA** – lokalni zakoni povezani za delatnost i lična sagleđivanja;

ORGANIZACIONE FORME DISTRIBUTIVNIH KANALA

- **ZASTUPNIŠTVO** – osiguravatelji prenose pravo fizičkim ili pravnim licima da obavljaju delatnost u njihovo ime i za njihov račun ----- > agenti i agencije: turističke agencije, udruženja vozača, auto saloni, agencije za obezbeđivanje, dileri kreditnih/cash kartica, računovodstvene, advokatske firme, banke

ORGANIZACIONE FORME DISTRIBUTIVNIH KANALA

- **POSREDNIŠTVO** – brokerski poslovi koji se baziraju na sprovođenju naloga klijenta, kupca produkta osiguranja ----- > brokerska osiguravajuća društva (BD), banke (Slovenija)

ELEMENTI

- ***STICANJE LEGITIMITETA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI*** - pravni, stručni, iskustveni, finansijski i državno-sistemski kriteriji
- ***ORGANIZACIONE FORME ZA AKTIVNO DELOVANJE*** – fizička lica/ agent, zastupnik, pravna lica/ agencije i brokerska društva u formi, d.o.o ali prije svega dioničarskih društava

ELEMENTI

- **MINIMALNI KAPITAL** – 25.000 USD/ 100.000 EUR za BD
- **ORGANIZACIONO – TEHNIČKA SPOSOBNOST** – utvrđivanje minimalnog broja licenciranih brokera u BD, nivo obrazovanja menadžera
- **OSIGURANJE PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI** – od 150.000 do 250.000/500.000 EUR

ELEMENTI

- **CENA** – provizija/ brokeraža se naplaćuje od osiguravatelja / mogućnost dogovorne provizije i od klijenta za brokerska društva
- **BROKERSKA DRUŠTVA IZ ZEMLJE ČLANKE/ STRANA** – moraju se osnivati i delovati prema domaćoj legislativi
- **IZVEŠTAVANJE** – periodične i godišnje izveštaje prema Ministarstvu finansija

ELEMENTI

- **KAZNENE ODREDBE** – od novčane za firmu i pojedince, do krivične odgovornosti i oduzimanje licence za pojedince, odnosno za firmu za nepridržavanje zakonskih odredba

ZAKLJUČAK

- Intenzivna izmena zakona osiguranja u zadnjoj dekadi koje je rezultiralo sa implementiranjem osnovnih pravila delovanja zastupništva/ agenta i posredništva/ brokera
- Deregulativa još uvek nije završena – osnovni instrument za poticanje konkurentnosti u osiguranju, poboljšanje odgovornosti i ekonomiku klijenta i osiguravača u segmente osiguranja (prodaja, štete, upravljanje rizikom), bolji servis za klijente

ZAKLJUČAK

- Teška i spora tranzicija – pokazatelji idu u prilog korišćenju distributivnih kanala zastupnika, a naročito u prilog brokera, što je i za očekivanje imajući u vidu stanje oko ovog pitanja u zemljama članicama EU-e
- Unija u brokerima prepoznaje nosioce delatnosti koji balansiraju polarizirane sfere tržište osiguranja